

Број: 2-4-29-6-224-1/21
Бања Лука, 30. 03. 2021. године

**ОПЕРАТОРИ ВАЗДУХОПЛОВА
ВАЗДУХОПЛОВНО-МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРИ (АeMCs)
ОВЛАШЋЕНИ ЛЈЕКАРИ ВАЗДУХОПЛОВНЕ МЕДИЦИНЕ (АМЕ)
ВАЗДУХОПЛОВНО ОВЛАШЋЕНО ОСОБЉЕ**

Предмет: Вакцинација ваздухопловно-овлашћеног особља – препоруке

Веза: EASA SIB, број 2021-06 од 25.03.2021.

Поштовани,

Након еволуције епидемије вируса SARS-CoV-2, који узрокује болест COVID-19, Свјетска здравствена организација (СЗО) је 11. марта 2020. прогласила SARS-CoV-2 пандемију. Од почетка 2021. године, а након процјене надлежне агенције, одобрене су одређене вакцине за хитну употребу у БиХ.

СЗО препоручује да се да приоритет транспортним радницима, који обухватају и посаде ваздухоплова, у фази 3 вакцинације, осим ако имају додатне факторе ризика, у којем случају би им се дао приоритет на појединачној основи. Ипак, одређен број држава је у своје листе приоритета за фазу 1 и/или фазу 2 уврстило чланове посаде који су укључени у службе хитног хеликоптерског превоза у медицинске сврхе и ваздушну службу хитне помоћи, од којих су неки можда већ добили једну дозу вакцине прије издавања ове препоруке.

У документацији насталој као дио процеса процјене вакцине, као и у другим објављеним студијама у вези са вакцинама одобреним за употребу, може се примјетити да након вакцинације могу настати неке нежељене реакције. Ове нуспојаве су углавном благе и обично су уобичајене за било коју врсту вакцине, нпр. главобоља, блага температура, мучнина, бол на мјесту убода, вртоглавица, гастроинтестинални поремећаји, лимфаденопатија, тромбоемболијски догађаји, итд. Показало се да су ове нуспојаве учесталије између 12 и 48 сати након вакцинације, а у појединачним случајевима, имају потенцијално продужено трајање до 7 дана. Тешке нуспојаве су изузетно ријетке и наводи се да су чешће код особа са вишеструким алергијама, и имају тенденцију да се појаве одмах, у првих 30 минута након вакцинације. Такође, забиљежено је да су нуспојаве чешће након друге дозе вакцине.

BHDCA пажљиво прати развој догађаја у вези са избијањем вируса SARS-CoV-2, те развојем и увођењем вакцина, пратећи рад Европске агенције за безбједност летења (EASA), СЗО и Међународне организације за цивилно ваздухопловство (ICAO).

Иако је већина до сада пријављених нуспојава блага и не доводи у питање безбједност одобрених вакцина, нуспојаве се могу додатно појачати условима током лета на нивоу крстарења, попут нижег ваздушног притиска и благо хипоксичног окружења.

Тренутно нису доступни докази о утицају услова током лета на озбиљност нуспојава, нити о резултујућем утицају на рад чланова посаде и другог ваздухопловно овлашћеног особља током извршења њихових задатака који се тичу безбједности летења. Из тих разлога, узимајући у обзир да су ове вакцине нови фармаколошки производи, и како би се обезбиједило да горе описане нуспојаве не ометају извршавање било каквих задатака који се тичу безбједности летења, издавањем ове препоруке BHDCA жели скренути пажњу ваздухопловној заједници на информације и смјернице које дају EASA, C3O и ICAO о вакцинацији посаде ваздухоплова.

У складу са наведеним, BHDCA доноси следеће препоруке:

1. Због повећане изложености, ваздухопловно овлашћеном особљу се препоручује да приме COVID-19 вакцину чим вакцине буду доступне у складу са планом увођења COVID-19 вакцина.
2. Оператори и ваздухопловно овлашћено особље требало би да размотре могућност да сачекају 48 сати након сваке дозе COVID-19 вакцине прије ангажовања чланова посаде ваздухоплова на било каквим летачким задацима у складу са привилегијама њихове дозволе летачке посаде или потврде кабинске посаде. Тај интервал би се могао продужити на 72 сата за чланове посаде ваздухоплова који изводе операције које захтијевају једног члана посаде.
3. Ваздухопловно овлашћеном особљу савјетује се да се консултују са својим овлаштеним љекаром (АМЕ) у случају да нуспојаве потрају више од 48 сати након вакцинације и да, у договору с АМЕ-ом, продуже период чекања до тренутка када нуспојаве потпуно нестану.
4. Подсјећамо ваздухопловно овлашћено особље да пажљиво размотре захтјеве и који се односе на услове издавања љекарског увјерења у домену смањења здравствене способности.
5. Овлашћени љекари (АМЕ) и ваздухопловно-медицински центри (АеМС) који обављају љекарске прегледе посаде ваздухоплова треба да подстичу консултације у вези са индикацијама и нуспојавама вакцинације.

С поштовањем,

Достављено:

- BHDCA - web site,
- a/a.

